
NOTA RESUM

Nota resum de l'informe 16/2017, relatiu a l'Institut Català d'Oncologia, exercicis 2011-2014

Barcelona, 16 de novembre de 2017

La Sindicatura de Comptes de Catalunya ha emès l'informe 16/2017, relatiu a l'Institut Català d'Oncologia (ICO), exercicis 2011-2014, en compliment del seu Programa anual d'activitats.

L'informe, presentat pel síndic Andreu Morillas com a ponent, va ser aprovat pel Ple de la Sindicatura en la sessió del 13 de setembre del 2017.

La fiscalització de regularitat inclou la revisió dels comptes anuals de l'ICO dels exercicis esmentats per verificar que es presenten segons el marc normatiu d'informació financera aplicable i, en particular, segons els principis i criteris comptables que aquest marc conté. També inclou la comprovació que durant el període fiscalitzat l'entitat ha desenvolupat l'activitat d'acord amb la normativa que li és d'aplicació.

L'ICO, constituït el 5 d'abril de 1995, és una empresa pública que aplega de manera integral, dins de la mateixa organització, la prevenció, l'assistència, la recerca i la formació especialitzada en càncer. Té la seva seu a l'Hospital Duran i Reynals, al municipi de l'Hospitalet de Llobregat, i atén una població de referència de 3.864.264 habitants. El 31 de desembre del 2014 l'ICO disposava de 164 llits i comptava amb 1.099 empleats.

El Balanç de l'ICO al tancament dels exercicis 2011, 2012, 2013 i 2014 presentava un volum d'actiu i de patrimoni net i passiu de 129,82 M€, 125,27 M€, 132,04 M€ i 112,60 M€, respectivament. Durant el període fiscalitzat el fons de maniobra (diferència entre l'actiu corrent i el passiu corrent) va ser negatiu i va passar de 15,32 M€ negatiu l'any 2010 a 6,88 M€ negatiu l'any 2014, amb una tendència a la millora al llarg del període.

El resultat pressupostari dels quatre exercicis fiscalitzats va ser positiu, amb un superàvit de 6.277.511 € l'exercici 2011, de 126.291 € l'exercici 2012, de 772.148 € l'exercici 2013 i de 105.805 € el 2014.

L'opinió de la Sindicatura, recollida en l'apartat de conclusions de l'informe, és que els comptes anuals expressen en tots els aspectes significatius la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de l'ICO a 31 de desembre del 2014 i també dels resultats, dels fluxos d'efectiu i de la liquidació pressupostària corresponents a l'exercici anual finalitzat en aquella data.

A continuació es resumeixen les observacions més rellevants de l'informe relatives a la gestió comptable i pressupostària:

- En el període fiscalitzat, l'ICO no tenia registrat en l'immobilitzat de la seva comptabilitat l'edifici de l'Hospital Duran i Reynals. El mes d'agost del 2016, el Servei Català de la Salut (CatSalut) va valorar l'espai ocupat per l'ICO en 22,19M€, més 11,16M€ de la repercussió del sòl.

Un sistema de braquiteràpia cedit per una empresa proveïdora tampoc constava comptabilitzat en l'actiu del Balanç. La Sindicatura considera que, a més a més, els acords amb l'empresa subministradora de l'equip, tal com estan formulats, no s'ajusten a la normativa vigent.

- L'ICO va elaborar la Liquidació del pressupost dels exercicis fiscalitzats traspasant els imports del Compte de resultats de la comptabilitat financera amb les conciliacions adients. Així, l'ICO va reconèixer en alguns dels capítols de despesa dels exercicis 2011, 2012 i 2014 unes obligacions superiors als crèdits definitius, sense tramitar les corresponents modificacions de crèdit.

En relació amb la contractació, es destaquen les observacions següents:

- L'ICO no disposava d'un procediment per fer el seguiment de la despesa facturada pels proveïdors i vinculada als contractes adjudicats. Aquest fet va provocar un excés de la despesa real respecte a la despesa contractada, la major part de la qual corresponia al subministrament de fàrmacs.
- L'execució de quatre de les obres adjudicades en el període fiscalitzat va finalitzar amb demores de fins a cinc mesos, segons els casos. El termini d'execució d'aquestes obres era un dels criteris de valoració en la licitació i va esdevenir clàusula contractual. L'òrgan de contractació no va aplicar les penalitats previstes en els plecs per aquells casos en què els retards fossin imputables als adjudicataris.

Un d'aquests contractes correspon a les obres de construcció de la nova farmàcia al centre ICO de l'Hospitalet. L'anàlisi del certificat final de recepció de les obres posa de manifest el pagament de conceptes que corresponen a l'execució d'unitats i preus nous, que no es corresponien ni amb els previstos en el Plec de clàusules administratives, ni amb els del quadre de característiques.

- En la contractació dels serveis d'assessorament jurídic s'han observat determinades incidències relacionades amb l'objecte contractual, els imports i les dates dels expedients, que suposen un incompliment de la normativa i, per tant, es considera que hi ha un fraccionament indegut dels contractes.
- Els adjudicataris de tres contractes de serveis de la mostra fiscalitzada van facturar a l'ICO un import superior al preu adjudicat per la prestació dels serveis.

- Davant l'incompliment de l'adjudicatari del servei, l'ICO va haver d'ampliar el termini previst en el contracte de manteniment i gestió energètica eficient dels edificis de l'Hospital Duran i Reynals, per implementar les mesures prèvies per a l'estalvi energètic. A parer de la Sindicatura, aquest canvi va modificar les condicions essencials de la licitació i, per tant, no s'hagués hagut de tramitar.
- El contracte del servei de restauració i d'explotació del quiosc bar de l'Hospital Duran i Reynals va ser objecte de diverses modificacions que no eren procedents d'acord amb la normativa de contractació del sector públic. L'empresa adjudicatària d'aquest servei va facturar a l'ICO els serveis prestats entre els mesos de gener i juny del 2011 i al llarg de l'exercici 2015 sense cap contracte vigent.

Pel que fa a la gestió de les despeses de personal, les observacions més rellevants són les següents:

- L'exercici 2014 l'ICO tenia en nòmina un total de vint persones que prestaven els seus serveis en altres entitats. La Sindicatura no ha tingut constància que hi hagués un conveni o una compensació econòmica pel cas de quatre persones que prestaven serveis al Departament de Salut.
- En la nòmina que perceben alguns treballadors hi ha cinc conceptes salarials que no consta que haguessin estat aprovats pel Consell d'Administració de l'entitat. L'exercici 2014 es van satisfer 774.802 € per aquests conceptes.
- L'ICO va reduir les retribucions dels directius amb contracte laboral un 5%, en compliment del Decret llei 3/2010, del 29 de maig, de mesures urgents de contenció de la despesa i en matèria fiscal per a la reducció de dèficit públic, excepte en un cas en què corresponia aplicar una reducció del 8% d'acord amb l'escalat salarial.

L'informe conclou amb cinc recomanacions que, a parer de la Sindicatura, poden contribuir a millorar la gestió de l'entitat fiscalitzada, i que fan referència, entre altres temes, a la tramitació dels convenis de col·laboració, al procediment de les licitacions per al manteniment d'equips o d'aplicacions i a la millora dels circuits i procediments de la contractació d'obres, subministraments i serveis mitjançant protocols o instruccions interns.

Aquesta nota resum té efectes merament informatius. L'informe es pot consultar a www.sindicatura.cat.
